

Paragraf 147

Ärendenummer TN2025/743

Remissvar på Klimatstrategi för Enköpings kommun

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. anta förvaltningens svar på remissen om Klimatstrategi för Enköpings kommun, daterad 27 augusti 2025, som sitt eget och att;
2. mobilitetsstrategin är klar 2027.

Beskrivning av ärendet

Klimatstrategi 2025 (KS2025/147) är Enköpings kommuns övergripande vägledning för att driva klimatomställningen mot klimatneutralitet. Strategin konkretiserar kommunens åtagande inom Klimatkontrakt 2030 som är ett avtal mellan kommuner, staten och forskningsinstitut i Sverige.

Klimatstrategin är en viktig delleverans inom Fas 3 av Klimatneutrala Enköping.

Syftet med strategin är att samla och rikta kommunens egna insatser och att möjliggöra och påskynda klimatomställningen i hela samhället. Strategin beskriver nuläget, prioriterade utvecklingsområden och de insatser som behövs för att utveckla klimatomställningsarbetet inom kommunkoncernen och minska klimatpåverkan i linje med Parisavtalet.

För att ge en fördjupad förståelse av strategins prioriteringar och åtgärder kompletteras dokumentet med en koldioxidbudget och nulägesanalys (KS 2025/148) som visar utgångsläget och behovet av utsläppsminskningar. Klimatstrategin fungerar både som ett styrdokument och en praktisk handlingsplan för politiker, tjänstepersoner och andra aktörer.

Förvaltningens förslag på svar på remissen om klimatstrategin återfinns i en bilaga.

Yrkande

Ingvar Magnusson (NE) yrkar på tillägget att mobilitetsstrategin ska vara klar 2027.

Johan Engwall (S), Krister Larsson (M), Karin Tempelman (MP), Lars Engelberg (S), Marie Ekberg (S) och Tommy Starälv (C) yrkar bifall till Ingvar Magnussons tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut och ett tilläggsyrkande och frågar nämnden om den kan besluta enligt förslag och finner så.

Särskilda yttranden

Sten Stabo (NE) lämnar särskilt yttrande:

Den absolut viktigaste åtgärden i en klimatstrategi är att skapa lösningar för att reducera förbränning av fossila bränslen. Enköpings kommun har stor potential för biobaserad klimatnytta.

I förslaget till arbete med klimatstrategi redovisas vilseledande statistik som tex fokuserar på att jordbruket i Enköping står för runt 30 % av kommunens samlade utsläpp. Man har helt glömt bort att dessa jordbrukets utsläpp genererar bindning av koldioxid i slutprodukterna som vida överstiger utsläppen. Jordbruksprocesserna binder faktiskt så mycket koldioxid årligen att "Enköpings territorium" är ett område med total nettoinbindning av koldioxid(ekvivalenter). En enkel beräkning visar att om man i ena vågskålen lägger konsumtionsbaserade utsläpp på 8 ton per invånare och i den andra jordbrukets avkastning i form av exporterat spannmål och skogsprodukter så ger det betydligt mycket större nettoinbindning än de samlade utsläppen. Varje kilo vete tex ger mer än ett kilo bunden koldioxid netto när man räknat av alla de utsläpp som odlingen förorsakar. Räknat på kommunens uppåt

40 000 hektar åkermark och 50 000 hektar skogsmark så ger det att vårt "territorium" har en årlig nettoinbindning av koldioxid.

Klimatstrategin bör lyfta upp hur kommunens förvaltning kan bidra till att jordbruk och näringsliv ökar nettoinbindningen av växthusgaser ännu mera. En ökad nettoinbindning kan i vissa fall innebära mer intensiv odling med mer utsläpp enligt den redovisade statistikmodellen men i slutänden binda så mycket mer i slutprodukterna så det ändå blir en positiv kalkyl.

Enkla sittande fåglar är tex att utnyttja årets spannmålsskörd till att driva på för att skapa beredskapslager där vi dessutom har möjligheten att utnyttja stora tomma siloanläggningar. Detta tar omgående bort inbunden koldioxid från cirkulationen.

Andra åtgärder är naturligtvis att hjälpa till att skapa förutsättningar för användning av spannmål och skogsprodukter till etanol och HVO framställning som kan reducera användningen av fossila bränslen.

Kort sagt kan kommunen bidra med stöd som möjliggör att jordbruket kan optimera utnyttjandet av fotosyntesen som är den mekanism som är den enda rimliga att använda för att binda koldioxid i stor skala. Spannmål och skogsprodukter har ett otal möjliga användningsområden för att ta bort koldioxid från cirkulationen under kortare eller längre tidsperioder. Det kan innebära att jordbrukets utsläpp för att binda ännu mer koldioxid kan öka men det är den slutliga nettoeffekten som man måste fokusera på. Där kan landvinningar i Enköpings kommun framöver kanske användas globalt, klimatet berör ju hela mänskligheten.

Benjamin Albertsson (SD) lämnar särskilt yttrande:

Sverigedemokraterna Enköping ser positivt på kommunens ambition att arbeta för ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart Enköping. Men vill framhålla flera viktiga principiella perspektiv kopplat till klimatstrategin för 2030.

Vi anser att klimatpolitiken måste vara långsiktigt kostnadseffektiv och ha tydlig samhällsnytta för Enköpings invånare. Alla insatser inom klimatstrategin måste prioriteras utifrån deras faktiska effekt och samhällsekonomiska utfall. Det är avgörande att kommunen undviker

symbolpolitiska åtgärder och istället fokuserar på realistiska och kostnadseffektiva lösningar, särskilt gällande transport, energiförsörjning och byggnation.

Karin Tempelman (MP) lämnar särskilt yttrande:

Jag ställer mig bakom beslutet att anta förvaltningens svar på remissen. Mitt särskilda yttrande gäller punkt 7.1.4. Hållbar livsmedelsupphandling och matsvinnreducering, i remissutgåvan av Klimatstrategi 2027–2030, sid 111.

Under åtgärd 7.1.4. uppges att kommunen ska minska sin klimatpåverkan genom att öka andelen svenskproducerade livsmedel i offentliga måltider. Indikatorn för uppföljning av åtgärden anges som "Andel svenskproducerade livsmedel".

Bara för att ett livsmedel är svenskproducerat, betyder det inte att det har lägre klimatpåverkan än utländska alternativ. Det som har lägre klimatpåverkan däremot är livsmedel från ekologiska jordbruk och gårdar, sett till ytan.

Det ekologiska jordbruket har:

- lägre användning av fossil energi, ingen (eller mycket mindre) konstgödselproduktion, som annars är väldigt energikrävande.
- mer biologisk mångfald, som gynnar insekter och markliv, vilket kan bidra till långsiktig resiliens i odlingssystem.
- bättre jordhälsa och kolinlagring tack vare fleråriga grödor, vallodling och mindre jordbearbetning.

Om åtgärd 7.1.4. skulle kombinera det minskade matsvinnet (där redan mycket görs) med en på riktigt hållbar livsmedelsupphandling, med ökad andel livsmedel från ekologiska jordbruk och gårdar, då skulle vi faktiskt också kunna minska vår klimatpåverkan på detta område.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-08-27

- Teknik- och serviceförvaltningens remissvar på Klimatstrategi för Enköpings kommun, 2025-08-27
- Remiss Klimatstrategi för Enköpings kommun (2025-06-10 KS §157)

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Kommunstyrelsen, för åtgärd